

Bratři a sestry,

máme před sebou známý apel Ježíšův, další imperativ víry. A je to vlastně něco jako základní nasměrování křesťana. Je to o tom, že člověk se v životě rozhoduje, kudy půjde. Ty dvě brány nejsou vstupními branami do cíle. Jsou to spíše startovní čáry. Jsou to brány, kterými se nastupuje na cestu a člověk musí vědět, co je na ní, ale především jde o to vědět, co je na jejím konci. Kam ta cesta vede. To, že se člověk pro svou životní cestu rozhoduje zcela sám, by se mohlo zdát být sporným. Možná namítnete, že to, jak člověk žije, záleží třeba na jeho rodinném zázemí. Když jste od plenek vystaveni prostředí, kde hlavní roli hrají peníze a duchovní hodnoty naopak neznamenají nic, jistě vás to poznamená a vzepřít se tomuto životnímu stylu není snadné! Ale na druhé straně je tady Ježíšova zvěst o tom, že je možné svou cestu změnit. Že je možno vejít jinudy. A tak zároveň platí, že navzdory své určenosti, svému determinismu, se přece v životě taky rozhodujeme a volíme. A konáme – li dobro či zlo, pak to není jen nějaká naše vnitřní výbava a sklon, ale taky vědomé rozhodnutí.

Jaké jsou vlastně ty dvě cesty? Velice často si posluchači těchto slov představovali tu cestu širokou jako cestu mravní zvrácenosti. Mravokární kazatelé líčili velmi barvitě nejrozmanitější zkaženosti světa, které se na té cestě široké provozovaly. Farář Daniel Ženatý trefně napsal, že pro takovéto kazatele je to cesta plná alkoholu, barových lokálů, lehkých dívčín a těžkých limuzín. Naopak ta úzká brána znamená odřeknutí se hospod, pití, kouření, tance a jiných světských zábav. Ano, jistěže mohou být chvíle v životě člověka, kdy ono vykročení na úzkou cestu může s sebou nést právě nějaký takový asketický počin. Jeden můj kolega kdysi ve svém kázání poznamenal, že v určitém rozhodujícím momentě v jeho klukovském životě bylo pro něj nejdůležitější na světě, že si už neutrhle ovoce v cizí zahradě. Ale přesto by takový výklad byl povážlivým zúžením. A víte proč? Proto, že to byl právě Ježíš, který tato slova vykládal těm, kteří si velice zakládali na své mravní bezúhonnosti. Těm, kteří se všech těchto věcí zřekli a žili přísným způsobem života. A právě takoví lidé mají sklony k sebepovyšování a pýše. A přitom možná podvědomě sami sebe vidí jako malá ubožátka, která musí po takové cestě jít, zatímco ti druzí si užívají života plnými doušky. A pak už to není žádná radost, ale trýznivé sebelitování a možná taky skrytá závist. Touha po něčem, nač si netroufnu. Z nouze ctnost.

Kvalita té úzké cesty spočívá v něčem úplně jiném. A sice právě v tom, kam míří. Už jsme to slyšeli - vede k životu. A o život přece jde. Cesta široká vede do záhuby, i když je prostorná, pohodlná, bez překážek a zádrhelů. Člověk, který se rozhodl pro tu cestu širokou, by se dal charakterizovat jako ten, kdo vidí jen sebe. Člověk s širokými lokty. Sám sobě je měřítkem, sám sobě bohem. Jsem tu jen já, kdo se mi postaví toho smetu. A tady máme vědět, že tato cesta ústí do záhuby. Není to vpsledu výhra, ale prohra. Naopak ta cesta úzká nese spíše komplikace. Koneckonců i české slovo úzký je odvozeno tak jako v řečtině od slova úzkost. Není to zúžení co do mého výběru možností, úzká cesta netkví v tom, že nesmím něco, co mohou jiní. Je to spíše o tom, že je mi jako křesťanu někdy úzko. Tak jako Eliášovi. A přece necouvnu a nevzdám to. Napadá mne titul knihy Jaroslava Šimsy: Úzkost a naděje, což jsou jeho zápisky z koncentračního tábora, kde těsně před koncem války zahynul. A dostal se tam proto, že vstoupil do aktivního odboje a on nedovedl kličkovat, aby tu těžkou dobu v tichosti přečkal. Ty okolnosti na něj pak dolehly samy.

Možná je to extrémní příklad. Podobně ale hovoří o své křesťanské existenci apoštol Pavel: „ Na všech stranách jsme tísněni, ale přitom nejsme zahrnání do úzkých /2. K. 4, 8 /“ To je slovo

i pro nás, ač nám dnes pronásledování nehrozí. Víra nás nepřenáší automaticky do ráje, neodstraňuje nám z cesty překážky. Víra nás nadějně směřuje a provází po cestě, která vede k životu. Kdysi nám tvrdili, že je víra opium. Opium je ale prostředek, který uspává, otupuje a člověk vlastně není sám sebou. Víra ale není útekem od těžkostí a problémů. Víra není opiem – ale je to přesně pravý opak. Víra je pokrmem na cestu, která bývá namáhavá a obtížná a my na ní stojíme oběma nohama.

Další věc, které si musíme všimnout, je ten poměr. Kolik lidí jde po úzké a kolik po široké cestě. Po široké jde víc lidí. To je informace, která nás nemá vést k tomu, abychom se zase vžívali do nějaké chudinky zbožné hrstečky, které zlý svět nepřeje, ale budeme v nebi. Spíše nás ujišťuje o tom, že to co dělá většina, nemusí být ještě správné. Tomuto falešnému dojmu asi všichni občas podlehneme. Když všichni vidí situaci černě, je černá. Když mnozí podvádí manželku, pak je to vlastně normální. Když mnozí tvrdí, bez občasných bytí i drobných podvodů se nikam dnes nedopracuješ, pak nezbyvá než se s tím smířit a dělat to taky tak. Ale právě tohle ve světle Ježíšova výroku neplatí. Konání většiny není legitimací správnosti. A taky to málo těch, kteří jdou po cestě úzké, má křesťany napomenout, aby nechtěli vládnout světu. Úzkou cestu a bránu málokdo nalézá.

A konečně, v souvislosti s celým Ježíšovým příběhem, s jeho slovy a činy můžeme říci, že ta úzká brána a úzká cesta, to je ve světle 1. Kor. 13 **lásky**. Úzká cesta je cestou vynalézavé lásky, která miluje Boha a bližního. I naše sbory mohou mít spoustu krásných věcí. Ale to nejdůležitější je láska. Láska tvoří atmosféru, do níž se vchází zvenčí. Láska tvoří přitažlivost sboru. Co obklopí člověka, který poprvé vstoupí do naší modlitebny, do naší rodiny? Je to naše láska, nebo naopak chlad a lhostejnost? Láska je tou úzkou cestou. Láska, která se slovy apoštola raduje z pravdy, nepočítá křivdy, není domýšlivá... Cesta Husova, jehož odkaz jsme si znovu připomněli. On nebyl jen nějaký moralistický kazatel, jak jej mnozí dosud vidí, dokonce i někteří osvícení vzdělanci. Jeho cesta je cestou následování pravdy, tou cestou skutečně úzkou.

Zamysleme – li se právě nad tímto, musí nás to vést k přemýšlení o tom, kterou cestou to vlastně jdeme. Do které brány jsme vstoupili. Samozřejmá a sebevědomá jistota, že my přece jdeme po té cestě úzké, je jistotou nebezpečnou. Slovo o tom, že tuto cestu málokdo nalézá, je určeno i nám, i nás se týká.

A přece mají tato slova i zaslíbení. Kristův člověk, který miluje se mu neztratí. Cesta Kristova následování je cestou úzkou, cestou správnou, která má dobrý cíl – Boží království. Na tuto cestu Ježíš zve každého. Vstoupíš – li člověče na ni, asi to vždy lehké mít nebudeš. Avšak přesto vposledu nebudeš svého rozhodnutí litovat. Je to ohromné pozvání. Je to ohromná výsada po ní jít. Ale zároveň je to ta jediná možnost, jak se s cílem neminout. Amen.

Modleme se: Pane Ježíši Kriste, rádi o tobě mluvíme, ale nenásledujeme tě. Mluvíme o úzké cestě, ale chodíme cestou nejmenšího odporu. Namísto dobra pro druhé sledujeme jen dobro vlastní. Tím vším tě zarmucujeme. Prosíme, odpusť nám to a dávej nám vždy znovu slyšet a uposlechnout tvoje „vejděte“. Amen.